

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de ÎM Uzina „Topaz” SA, reprezentată de avocatul Elena Organ,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM Uzina „Topaz” SA împotriva Instituției de Învățământ Superior Privat „Universitatea de Studii Europene din Moldova”, intervenienți accesorii Instituția Publică „Universitatea de Stat din Moldova” și Agenția Proprietății Publice privind obligarea scoaterii gardului și eliberarea teritoriului uzinei, încasarea cheltuielilor de judecată

și acțiunea intervenientului principal Universitatea de Stat din Moldova către ÎM Uzina „Topaz” SA privind constatarea nulității contractului și obligarea la transmiterea în proprietate a terenului,

împotriva deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*Dosarul nr. 2ra-840/23
nr. PIGD 2-18192573-01-2ra-15062023*

Temeiurile inadmisibilității recursului. Inadmisibilitatea recursului depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru – A. Mardari
Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, G. Dașchevici, I. Țurcan

12 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de ÎM Uzina „Topaz” SA, reprezentată de avocatul Elena Organ

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 4 octombrie 2019, ÎM Uzina „Topaz” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Universității de Studii Europene din Moldova privind obligarea demolării construcției, eliberarea terenului și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 4, Vol. I).

2. La 17 iunie 2019, Universitatea de Studii Europene din Moldova reprezentată de avocatul Airapetean Artur a depus cerere privind ridicarea excepției de tardivitate a acțiunii (f.d. 68-69, Vol. I).

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 iulie 2019, s-a admis cererea de ridicare a excepției de tardivitate formulată de reprezentantul pârâtei Universitatea de Studii Europene din Moldova avocatul Artur Airapetean și s-a respins acțiunea la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM Uzina „Topaz” SA împotriva Universității de Studii Europene din Moldova, intervenienți accesorii Universitatea de Stat din Moldova și Agenția Proprietăți Publice privind obligarea demolării construcției, eliberarea terenului și încasarea cheltuielilor de judecată ca tardivă (f.d.79-83, Vol. I).

4. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 18 iulie 2019, ÎM Uzina „Topaz” SA a depus cerere de recurs în privința încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 9 iulie 2019, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate (f.d. 88-90, Vol I).

5. Prin decizia din 4 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis recursul declarat de ÎM Uzina „Topaz” SA. S-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, emisă la 9 iulie 2019, în cauza civilă nr.2-2805/18, prin care a fost admisă cererea Universității de Studii Europene din Moldova privind ridicarea excepției de tardivitate și a fost respinsă ca tardivă acțiunea ÎM Uzina „Topaz” SA împotriva Universității de Studii Europene din Moldova, intervenienți accesorii Universitatea de Stat din Moldova și Agenția Proprietăți Publice privind obligarea demolării construcției, eliberarea terenului și compensarea cheltuielilor de judecată, cauza a fost restituită la judecare în prima instanță (f.d. 101-105, Vol. I).

6. La 28 mai 2022, Universitatea de Stat din Moldova a depus o cerere de intervenție principală în proces, formulând și o cerere conform condițiilor cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat constatarea nulității absolute a Contractului de arendă a terenului aferent cu dreptul de cumpărare nr. 47 din 11

ianuarie 2006, simulat de părțile contractante, recunoașterea asupra Contractului de arendă a terenului aferent cu dreptul de cumpărare nr. 47 din 11 ianuarie 2006 a efectelor contractului de vânzare – cumpărare, obligarea pârâtului ÎM Uzina „Topaz” SA să transmită în proprietatea Universității de Stat din Moldova a terenului amplasat pe adresa: piața D. Cantemir nr. 1 cu o suprafață de 376 m.p., identificat prin anexa nr. 1 la contractul nr. 47 din 11 ianuarie 2006 (f.d. 179-185, Vol. I).

7. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 iunie 2022, acțiunea la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM Uzina „Topaz” SA către Universitatea de Studii Europene din Moldova privind apărarea dreptului de proprietate, obligarea la eliberarea terenului și demolarea gardului a fost respinsă ca neîntemeiată. Acțiunea intervenientului principal Universitatea de Stat din Moldova către ÎM Uzina „Topaz” SA privind constatarea nulității contractului și obligarea la transmiterea în proprietate a terenului a fost admisă parțial. S-a obligat ÎM Uzina „Topaz” SA să transmită conform condițiilor pct. 3.2 și 4.2 din contractul nr. 47 din 11 ianuarie 2006 în proprietatea Universității de Stat din Moldova a terenului amplasat în mun. Chișinău piața D. Cantemir nr. 1 cu o suprafață de 376 mp, identificat în anexa nr. 1 la contractul nr. 47 din 11 ianuarie 2006. În partea solicitărilor de constatare a nulității contractului nr. 47 din 11 ianuarie 2006 și a declarării efectelor contractului de vânzare-cumpărare asupra actului declarat nul acțiunea intervenientului principal a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 91-92, 100-112, Vol. II).

8. La 14 iulie 2022, ÎM „Topaz” SA a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 iunie 2022, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată depusă la 20 septembrie 2018 și respingerea cererii de chemare în judecată a Universității de Stat din Moldova (f.d. 96-98, 125-128, Vol. II).

9. Prin decizia din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de ÎM „Topaz” SA și s-a menținut fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 iunie 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM Uzina „Topaz” SA către Universitatea de Studii Europene din Moldova privind apărarea dreptului de proprietate, obligarea la eliberarea terenului și demolarea gardului și acțiunea intervenientului principal Universitatea de Stat din Moldova către ÎM Uzina „Topaz” SA privind constatarea nulității contractului și obligarea la transmiterea în proprietate a terenului (f.d. 186, 187-202, Vol. II).

10. La 28 aprilie 2023, ÎM Uzina „Topaz” SA, reprezentată de avocatul Elena Organ a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanței, pronunțarea unei noi decizii privind admiterea integrală a acțiunii (f.d.1-2, Vol. III).

11. În motivarea recursului, ÎM Uzina „Topaz” SA, reprezentată de avocatul Elena Organ a susținut că decizia instanței de apel este neîntemeiată, întrucât a fost pronunțată cu încălcarea normelor legale.

12. De asemenea, recurenta a menționat că decizia Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2023 i-a fost notificată pe 28 februarie 2023, aspect confirmat prin ștampila oficiului poștal și înregistrarea corespondenței în registrul de intrare al întreprinderii.

13. Prin referința depusă la 27 iunie 2023, Universitatea de Stat din Moldova, reprezentată de avocatul Vlaicu Vlad, a solicitat declararea inadmisibilității recursului depus de ÎM Uzina „Topaz” SA, reprezentată de avocatul Elena Organ.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 115 din Codul de procedură civilă:

„La cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.”

15. Art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.”

16. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

17. Art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.”

18. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

19. Art. 22 alin. (3) din Codul civil:

„Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.”

20. Art. 22 alin. (4) din Codul civil:

„Notificarea se consideră ajunsă la destinatar: când este predată destinatarului; când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică; **în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică** sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau când este pusă în orice alt fel la dispoziția

destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere.”

21. Art. 22 alin. (5) din Codul civil:

„Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea *este îndeplinită mai întâi.*”

22. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

23. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

24. Art. 75 alin. (2) și (4) din Codul de procedură civilă:

„Procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiaari.

Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că termenul de declarare a recursului este un termen procedural imperativ, iar nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, fără posibilitatea examinării recursului pe fond. Stabilirea unui termen pentru valorificarea căii de atac are rolul de a disciplina justițiabilii și de a asigura securitatea raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție reprezintă un element esențial al securității juridice, prevăzut prin regula de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prevenind astfel redeschiderea continuă a discuțiilor asupra soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

26. Din actele cauzei rezultă că, la data de 26 ianuarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat public decizia prin care a respins apelul declarat de ÎM Uzina „Topaz” SA.

27. Potrivit extrasului din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, decizia motivată a fost comunicată recurentului prin e-mail la adresa reprezentantului său împuternicit, avocatul Elena Organ („elenaorgan@rambler.ru”), la data de 17 februarie 2023, ora 17:02 (f.d. 207, Vol. II).

28. În conformitate cu prevederile art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de 2 luni pentru depunerea recursului a început să curgă de la data de 18 februarie 2023, adică din ziua imediat următoare expedierii copiei deciziei

motivate prin intermediul poștei electronice. Astfel, termenul a expirat la data de 17 aprilie 2023, care a fost o zi de luni și ultima zi în care recursul putea fi depus în termen legal.

29. Cu toate acestea, ÎM Uzina „Topaz” SA, prin avocatul său Elena Organ, a depus recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2023 abia la data de 28 aprilie 2023. Acest fapt confirmă că recursul a fost introdus după expirarea termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, ceea ce atrage inadmisibilitatea acestuia.

30. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că adresa electronică „elenaorgan@rambler.ru” aparține reprezentantului ÎM Uzina „Topaz” SA – avocatului Elena Organ, împuternicită prin mandat. Adresa electronică nominalizată, se conține în toate cererile depuse de avocatul Elena Organ inclusiv și în cererea cu privire la eliberarea deciziei motivate a instanței de apel (f.d. 206, Vol. II), fapt care atestă că reprezentantul și-a dat expres consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice.

31. Instanța de recurs subliniază că recurenta ÎM Uzina „Topaz” SA, reprezentată de avocatul Elena Organ, din moment ce cunoștea despre decizia contestată urma să-și asume un rol activ, să urmărească cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

32. Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

33. Având în vedere că prezentul recurs a fost declarat abia la 27 aprilie 2023, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, iar recurenta în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă nu a solicitat repunerea în termen a acestui recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

34. Argumentul recurente, conform căruia decizia Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2023 i-a fost notificată pe 28 februarie 2023, este contrazis de realitatea faptică și dispozițiile legale aplicabile. Extrasul din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău confirmă că decizia motivată a fost expediată la adresa de e-mail a reprezentantului împuternicit, avocatul Elena Organ, pe 17 februarie 2023, la ora 17:02.

35. În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de recurs începe să curgă din ziua imediat următoare comunicării deciziei. Prin urmare, termenul legal de 2 luni pentru declararea recursului a început la 18 februarie 2023 și s-a încheiat la 17 aprilie 2023.

36. Invocarea datei de 28 februarie 2023 ca moment al notificării nu poate produce efecte juridice în ceea ce privește calcularea termenului de recurs, deoarece notificarea prin poșta electronică, efectuată pe 17 februarie 2023, constituie o comunicare valabilă conform normelor legale, și aceasta a fost realizată înaintea comunicării prin poștă terestre. Astfel, orice recurs depus după

17 aprilie 2023 este tardiv, iar susținerea recurenței privind un termen mai favorabil nu are temei legal.

37. Completul de judecată reține că articolul 434 din Codul de procedură civilă prevede în mod expres că termenul de 2 luni pentru declararea recursului începe să curgă din momentul comunicării deciziei integrale, și nu din momentul înregistrării acesteia în registrele instituției. Comunicarea se consideră efectuată atunci când partea sau reprezentantul său legal a primit efectiv copia deciziei prin mijloacele prevăzute de lege, inclusiv prin poșta electronică, dacă aceasta a fost utilizată conform procedurilor legale.

38. În acest sens, faptul că decizia instanței de apel a fost transmisă prin e-mail avocatului împuternicit al recurenței la data de 17 februarie 2023 stabilește în mod clar momentul de început al termenului de recurs. Înregistrarea ulterioară a corespondenței în registrele instituției nu poate influența sau prelungi acest termen procedural, deoarece legislația nu prevede o astfel de excepție. Admiterea unei interpretări contrare ar conduce la insecuritate juridică și la posibilitatea prelungirii nejustificate a termenelor de exercitare a căilor de atac, afectând principiul stabilității raporturilor juridice și celeritatea procedurilor judiciare.

39. Potrivit dispozițiilor art. 75 alin. (2) și (4) din Codul de procedură civilă, orice acțiune sau omisiune a avocatului în exercitarea căilor de atac, inclusiv depunerea recursului după expirarea termenului legal prevăzut de lege, este atribuită persoanei juridice pe care acesta o reprezintă, și nu intimatului. Astfel, responsabilitatea pentru nerespectarea termenului procedural revine exclusiv recurenței, fără a putea fi invocată vreo culpă a celeilalte părți

40. Instanța de recurs subliniază că respectarea termenelor legale este o obligație pozitivă a părților și are drept scop asigurarea unei justiții eficiente și predictibile. Admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar contraveni principiului securității raporturilor juridice, consacrat de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Or, stabilirea unor termene procedurale clare urmărește prevenirea prelungirii nejustificate a proceselor și asigurarea unui echilibru între dreptul de acces la justiție și necesitatea menținerii stabilității hotărârilor judecătorești.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că o astfel de soluție este conformă cu standardele prevăzute de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Permitearea exercitării unei căi ordinare de atac după rămânerea definitivă a unui act jurisdicțional valabil adoptat, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar echivala cu o încălcare a principiului securității raporturilor juridice. De asemenea, aceasta ar afecta dreptul celorlalte părți la un proces echitabil, generând incertitudine juridică și subminând autoritatea hotărârilor definitive ale instanțelor de judecată.

42. Pentru a susține opinia exprimată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție face trimitere la hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei*, pronunțată la 3 aprilie 2008 și

devenită definitivă la 29 septembrie 2008. În această speță, deși nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac bazate pe circumstanțe nou descoperite, ci despre redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, Curtea a subliniat că o astfel de reînnoire a termenului, în absența unor motive convingătoare, poate încălca principiul securității raporturilor juridice. Această concluzie se aplică și în cazul de față, unde prelungirea nejustificată a termenului procedural ar afecta stabilitatea hotărârilor judecătorești și ar echivala, în esență, cu efectele unei căi extraordinare de atac.

43. Având în vedere considerentele expuse și faptul că recursul a fost depus cu depășirea termenului prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul formulat de ÎM Uzina „Topaz” SA, reprezentată de avocatul Elena Organ, este inadmisibil. Această concluzie se întemeiază pe nerespectarea termenului procedural imperativ, ceea ce atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

44. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de ÎM Uzina „Topaz” SA, reprezentată de avocatul Elena Organ împotriva deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă